

KL positionspapir om 37 timers aktivering for udlændinge

Regeringen har tilkendegivet, at man arbejder med et forslag om, at alle indvandrere på integrationsydelse og kontanthjælp skal mødes med et krav om aktivering i 37 timer om ugen. Aktiveringen skal ses som en oplæring i, hvordan man har et arbejde og en måde at bryde med kulturelle forhold. Forslaget er ikke konkretiseret endnu.

KL tilkendegiver med dette papir sine foreløbige positioner vedr. forslaget – med forbehold for de justeringer mv., der måtte være relevante, når et mere konkret forslag til udmøntningen af forslaget foreligger.

Positionerne er opsummeret i boksen nedenfor og nærmere udfoldet på de følgende sider.

Dato: 20. december 2019

Sags ID: SAG-2019-04296
Dok. ID: 2839697

E-mail: ANNB@kl.dk
Direkte: 3370 3425

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Opsummering af KL's positioner

1. **Intentionen er rigtig** i regeringens forslag, men udmøntningen er afgørende for, om intentionen kan realiseres. En styrket aktiveringsindsats skal tilrettelægges fleksibelt ud fra den enkelte lediges behov, helbredsmæssige forudsætninger og behovene på det lokale arbejdsmarked.
2. **Der skal måles på resultater frem for aktiveringstimer** i tråd med den generelle forenklingsskemaorden på beskæftigelsesområdet. Hvis der indføres firkantede timekrav, risikerer man at proceskrav bliver vigtigere end målet – at få flere i job – og man risikerer, at der sker aktivering for aktiveringens skyld.
3. **En kontinuerlig virksomhedsrettet indsats er krumtappen** i en aktiveringsindsats, som skal være målrettet brancher og virksomheder med reelle beskæftigelsesperspektiver.
4. **Forpligtigende opbakning fra arbejdsmarkedets parter er afgørende**, hvis kommunerne skal nå i mål med en aktiveringsindsats, der skaber resultater.
5. **Sproglig og faglig opkvalificering skal prioriteres** sideløbende med den virksomhedsrettede indsats, hvis der skal skabes en holdbar tilknytning til arbejdsmarkedet.

Baggrund

Nugældende lovkrav

Forslaget berører som udgangspunkt både ledige flygtninge og familiesammenførte i program efter integrationsloven og flygtninge og

indvandrere, der får en indsats under lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB-loven).

Ledige under integrationsloven er allerede i dag underlagt en række proceskrav, herunder minimum 15 timers virksomhedsrettet aktering om ugen i gennemsnit. For de ledige under LAB-loven er der i dag ikke krav til omfanget af aktiveringen.

Målgruppens omfang

Det er ikke på nuværende tidspunkt specificeret i regeringens forslag, hvilke grupper af indvandrere, der er tale om. På baggrund af de udtalelser, der har været i medierne m.v., lægger KL til grund, at målgruppen er indvandrere fra ikke-vestlige lande.

Blandt kontanthjælpsmodtagere udgør indvandrere fra ikke-vestlige lande en fjerdedel af den samlede gruppe, eller tæt på 20.000 borgere opgjort i fuldtidspersoner. Blandt modtagere af integrationsydelse er andelen 95 pct. Den samlede gruppe af ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælp eller integrationsydelsen er på omkring 36.000 fuldtidspersoner.

Potentielle økonomiske konsekvenser

Det fremgår af et svar fra den daværende beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen til Folketingets Beskæftigelsesudvalg af 27. marts 2018, at forslaget skønnes at medføre offentlige merudgifter på omkring 1.380-1.520 mio. kr. i hvert af årene 2019-2021.

Juridiske overvejelser

Der kan være væsentlige juridiske dilemmaer i at indføre et krav i den generelle beskæftigelseslovgivning, som udelukkende stilles til personer med bestemte herkomst. Dette bør undersøges nærmere.

1. Intentionen er rigtig

Regeringen har med forslaget om 37 timers aktivering taget fat i en vigtig samfundsudfordring. KL bakker op om, at indvandrere skal mødes med krav og forventninger om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet og bidrage til samfundet.

Der er noget, der tyder på, at aktiveringsindsatsen for mange ledige indvandrere fra ikke-vestlige lande ligger på et for lavt niveau i dag. Hvis vi skal have flere i job, er der behov for en kontinuerlig aktiveringsindsats rettet mod arbejdsmarkedet.

Her kan der med fordel trækkes på de erfaringer, som kommunerne siden to- og trepartsaftalerne fra 2016 har gjort sig med indsatsen for nyankomne flygtninge og familiesammenførte under integrationsloven. Her er der fokus på en kontinuerlig virksomhedsrettet indsats med afsæt i en klar forventning om, at den enkelte hurtigst muligt skal i uddannelse eller job. Det har givet resultater, der er markant bedre end dem, der blev opnået under de tidligere regler i integrationsloven, jf. pkt. 3.

Dato: 20. december 2019

Sags ID: SAG-2019-04296
Dok. ID: 2839697

E-mail: ANNB@kl.dk
Direkte: 3370 3425

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

En styrket aktiveringsindsats skal tilrettelægges fleksibelt ud fra den enkelte lediges behov og helbredsmæssige forudsætninger samt behovene på det lokale arbejdsmarked.

2. Der skal måles på resultater frem for aktiveringstimer

Folketinget har netop gennemført en gennemgående afbureaukratisering af LAB-loven, der træder i kraft 1. januar 2020, hvor kommunerne får frihed til at tilrettelægge en individuel indsats målrettet den enkelte borger, og hvor bl.a. kravet om systematiske henvisningsforløb afskaffes.

KL har været stærke fortalere for denne udvikling og ønsker generelt en beskæftigelsesindsats med mere fokus på den enkelte borger og mindre på regler og rigide lovkrav.

Hvis der indføres nye proces- og timekrav for særlige målgrupper i form af 37 timers aktivering, vil det gå i den helt modsatte retning end den netop gennemførte forenkling af LAB-loven.

Derfor forholder KL sig generelt kritisk til et forslag om 37 timers aktivering, i særdeleshed hvis forslaget udmøntes helt bogstaveligt i den forstand, at kommunerne for alle i målgruppen hver uge hele året skal tilrettelægge et aktiveringsprogram på 37 timer uden mulighed for fleksibilitet og individuel vurdering.

En sådan aktiveringsindsats indebærer en betydelig risiko for ressourceudtørring uden den ønskede effekt. Kommunerne vil gerne måles – men det skal være på de resultater, der skabes og ikke på bureaukratiske proceskrav.

En sådan udmøntning af forslaget vil endvidere være endog meget omkostningsfuld.

Der er brug for fleksibilitet i udmøntningen.

3. Kontinuerlig virksomhedsrettet indsats er krumtappen

Det er essentielt, at den aktive beskæftigelsesindsats fokuserer på det, der virker, og at der ikke bliver tale om aktivering for aktiveringens skyld. Indsatsen for indvandrere skal derfor bygge på en virksomhedsrettet indsats med udgangspunkt i den enkelte borger og behovene på det lokale arbejdsmarked.

En virksomhedsrettet indsats har virket i indsatsen for nyankomne flygtninge, hvor dobbelt så mange er i kommet i job siden 2016. Før 2016 fandtes der i integrationsloven et krav om 37 timers integrationsprogram. Det krav blev i forbindelse med to- og trepartsaftalerne om integration lavet om til et krav om 15 timers ugentlig virksomhedsrettet aktivering med max 6 ugers pause mellem hvert tilbud – altså en kontinuerlig indsats. At indføre et firkantet 37 timers krav uden fleksibilitet, vil for nyankomne udlændinge risikere at være ensbetydende med at gå tilbage til en indsats, som ikke gav ret gode resultater.

Dato: 20. december 2019

Sags ID: SAG-2019-04296
Dok. ID: 2839697

E-mail: ANNB@kl.dk
Direkte: 3370 3425

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

4. Forpligtende opbakning fra arbejdsmarkedets parter er afgørende

En indsats, der indebærer yderligere virksomhedsrettet aktivering, bør aftales med tydelig opbakning fra arbejdsmarkedets parter, for at sikre at erhvervslivet tager aktivt del i indsatsen ved at stille virksomhedsrettede aktiveringsmuligheder til rådighed. Der bør derfor tænkes i løsninger, der i højere grad end i dag giver mulighed for at skabe virksomhedsrettet aktivering for gruppen, fx ved at forpligte erhvervslivet på et vist antal pladser, der står til rådighed for denne målgruppe. Indsatsen bør desuden rettes mod brancher med mangel på arbejdskraft.

Erfaringer fra de seneste års integrationsindsats viser, at der kan være betydelige udfordringer forbundet med at virksomhedsplacere flygtninge og indvandrere med svage sproglige og faglige kompetencer. KL vurderer, at en stor andel af personerne i målgruppen for forslaget netop har udfordringer med sprog og erhvervs erfaring.

Det er derfor afgørende, at arbejdsmarkedets parter tager deres del af ansvaret, hvis aktiveringsindsatsen skal bidrage til at bringe flere fra målgruppen i job.

Som en del af løsningen kunne integrationsuddannelsen (IGU), som i dag kun gælder for en afgrænset gruppe nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, udbredes til en større målgruppe. Mange af de flygtninge og indvandrere, som har været i Danmark i en længere årrække, har fortsat behov for opkvalificering på linje med de nyankomne.

IGU'en har vist sig at fungere efter intentionen om at være en trædesten til job og uddannelse for ledige med behov for sproglig og faglig opkvalificering leve op til kravene på arbejdsmarkedet. Fx bliver ordningen i flere kommuner anvendt til at kvalificere flygtningekvinder til at træde ind i SOSU-branchen, hvor der er massivt behov for arbejdskraft.

5. Sproglig og faglig opkvalificering skal prioriteres

Som nævnt ovenfor er der mange ikke-vestlige ledige, der har behov for opkvalificering for at møde behovene på arbejdsmarkedet. Undersøgelser viser, at opkvalificering i sig selv ikke skaber fremdrift mod job. Men hvis den virksomhedsrettede aktivering kombineres med andre parallelle indsatser, herunder opkvalificering, så forstærkes effekten af aktiveringen.

Der er altså behov for jobrettede tilbud målrettet reelle jobåbninger i kombination med faglig og sproglig opkvalificering.

Dato: 20. december 2019

Sags ID: SAG-2019-04296
Dok. ID: 2839697

E-mail: ANNB@kl.dk
Direkte: 3370 3425

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4